

EURÓPSKY DOZORNÝ ÚRADNÍK PRE OCHRANU ÚDAJOV

Stanovisko Európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov k podnetu Belgického kráľovstva, Bulharskej republiky, Spolkovej republiky Nemecko, Španielskeho kráľovstva, Francúzskej republiky, Luxemburského veľkovevodstva, Holandského kráľovstva, Rakúskej republiky, Slovinskej republiky, Slovenskej republiky, Talianskej republiky, Fínskej republiky, Portugalskej republiky, Rumunska a Švédskeho kráľovstva s cieľom prijať rozhodnutie Rady o zintenzívnení cezhraničnej spolupráce, najmä v boji proti terorizmu a cezhraničnej trestnej činnosti

(2007/C 169/02)

EURÓPSKY DOZORNÝ ÚRADNÍK PRE OCHRANU ÚDAJOV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 286,

so zreteľom na Chartu základných práv Európskej únie, a najmä na jej článok 8,

so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov ⁽¹⁾,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001 z 18. decembra 2000 o ochrane jednotlivcov so zreteľom na spracovanie osobných údajov inštitúciami a orgánmi Spoločenstva a o voľnom pohybe takýchto údajov ⁽²⁾, a najmä na jeho článok 41,

PRIJAL TOTO STANOVISKO:

I. Úvodné poznámky

Podnet členských štátov a stanovisko EDPS

1. Vo februári 2007 predložilo 15 členských štátov podnet s cieľom prijať rozhodnutie Rady o zintenzívnení cezhraničnej spolupráce, najmä v boji proti terorizmu a cezhraničnej trestnej činnosti ⁽³⁾. Tento podnet sa zaoberá záležitosťami, ktoré sa týkajú spracovania osobných údajov. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov je zodpovedný za poskytnutie konzultácie k tomuto podnetu, pretože patrí do rozsahu úloh, ktoré mu boli zverené najmä článkom 41 nariadenia (ES) č. 45/2001. Keďže EDPS nedostal nijakú požiadavku o konzultáciu ⁽⁴⁾, vydáva toto stanovisko *ex officio*. Na toto stanovisko by sa mal podľa EDPS uviesť odkaz v preambule uvedeného rozhodnutia Rady ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 281, 23.11.1995, s. 31.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 8, 12.1.2001, s. 1.

⁽³⁾ Ktoré členské štáty to boli, sa uvádza v názve tohto stanoviska. Podnet sa uverejnil 28. marca 2007 v Ú. v. EÚ C 71, s. 35.

⁽⁴⁾ Komisia je na základe článku 28 ods. 2 nariadenia (ES) č. 45/2001 povinná konzultovať s EDPS, keď prijíma legislatívny návrh týkajúci sa ochrany práv a slobôd fyzickej osoby so zreteľom na spracovanie osobných údajov. Táto povinnosť sa v prípade podnetu jedného alebo viacerých členských štátov neuplatňuje; konzultácia zo strany týchto členských štátov je dobrovoľná.

⁽⁵⁾ V súlade s postupom Komisie uplatneným v iných (nedávnych) prípadoch. Pozri najnovšie stanovisko EDPS z 12. decembra 2006 k návrhom na zmenu a doplnenie nariadenia o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Európskych spoločenstiev, a jeho vykonávacích pravidiel (KOM(2006) 213, konečné znenie, a SEK(2006) 866, konečné znenie), uverejnené na www.edps.europa.eu.

Kontext a obsah uvedeného podnetu

2. Okolnosti tohto podnetu sú v rámci spolupráce v treťom pilieri výnimočné. Jeho cieľom je zabezpečiť uplatniteľnosť zásadných častí Prümskej zmluvy, ktorú 27. mája 2005 podpísalo sedem členských štátov ⁽⁶⁾, na všetky členské štáty. Tieto zásadné časti už niektoré z uvedených siedmich členských štátov ratifikovali, iné sa nachádzajú v procese ratifikácie. Z tohto dôvodu nie je záujem meniť podstatu týchto zásadných častí ⁽⁷⁾.
3. Ako vyplýva z odôvodnení, tento podnet sa musí chápať ako vykonávanie zásady dostupnosti, ktorá sa uviedla v Haagskom programe z roku 2004 ako inovatívny prístup k cezhraničnej výmene informácií orgánov činných v trestnom konaní ⁽⁸⁾. Podnet predstavuje alternatívu k návrhu rámcového rozhodnutia Rady o výmene informácií na základe zásady dostupnosti, ku ktorému EDPS vydal stanovisko 28. februára 2006 ⁽⁹⁾ a o ktorom sa v Rade nerokovalo s cieľom jeho prijatia.
4. Podnet sa vyznačuje zásadne odlišným prístupom ako uvedený návrh rámcového rozhodnutia Rady. V prípadoch, kde sa v návrhu predpokladá priamy prístup k údajom, sa v podnete očakáva prístup nepriamy prostredníctvom referenčných údajov. V podnete sa okrem toho vyžaduje, aby členské štáty zhromažďovali a uchovávali určité informácie, aj keď tieto informácie nie sú zatiaľ dostupné v rámci vnútroštátnej jurisdikcie.
5. Podnet prikladá významnú pozornosť aj výmene biometrických informácií medzi policajnými a justičnými orgánmi členských štátov, najmä údajov zo súborov s analýzou DNA a automatizovaných systémov pre daktyloskopické informácie (systémy obsahujúce odtlačky prstov ⁽¹⁰⁾).
6. Obsahuje kapitolu 6 nazvanú Všeobecné údaje o ochrane údajov. Táto kapitola sa venuje viacerým mechanizmom ochrany údajov, ktoré sú prispôbené osobitnej povahe výmeny údajov, ktorú reguluje ⁽¹¹⁾. Kapitola 6 sa odvoláva aj na dohovor Rady Európy č. 108 ⁽¹²⁾ a súvisiace dokumenty Rady Európy ako všeobecný rámec ochrany údajov, pretože sa zatiaľ neprijalo rámcové rozhodnutie Rady o ochrane osobných údajov spracúvaných rámci policajnej a justičnej spolupráce v trestných veciach ⁽¹³⁾.

II. Ťažisko stanoviska EDPS

7. V stanovisku sa zohľadňuje výnimočný charakter podnetu, a to konkrétne skutočnosť, že sa nepredpokladá, že by sa menili a dopĺňali jeho podstatné prvky. EDPS sa preto v súvislosti s podnetom a jeho kontextom sústreďuje na viaceré všeobecnejšie otázky. Zmeny a doplnenia, ktoré EDPS navrhuje, slúžia najmä na zlepšenie znenia bez toho, aby sa upravoval samotný systém výmeny informácií.
8. Prvá otázka je procesnej povahy. V podnete sa nepriamo predpokladá, že malý počet členských štátov stanoví strategické možnosti všetkých členských štátov v oblasti, ktorá sa upravuje ustanoveniami Zmluvy o EÚ, najmä hlavou VI tejto zmluvy (tretí pilier). Nedodržali sa však postupy hlavy VI o posilnenej spolupráci.
9. Druhá otázka sa týka zásady dostupnosti. Aj keď sa podnet musí vnímať ako uplatňovanie tejto zásady, nevedie k dostupnosti ako takej, ale predstavuje len ďalší krok smerom k cezhraničnej dostupnosti informácií orgánov činných v trestnom konaní medzi členskými štátmi. Tvorí súčasť postupného prístupu zameraného na uľahčenie výmeny informácií orgánov činných v trestnom konaní.

⁽⁶⁾ Zmluva z 27. mája 2005 medzi Belgickým kráľovstvom, Spolkovou republikou Nemecko, Španielskym kráľovstvom, Francúzskou republikou, Luxemburským veľkovevodstvom, Holandským kráľovstvom a Rakúskou republikou o zintenzívnení cezhraničnej spolupráce, najmä v boji proti terorizmu, cezhraničnému zločinu a nelegálnej migrácii.

⁽⁷⁾ Pozri bod 15 nižšie.

⁽⁸⁾ Haagsky program na posilnenie slobody, bezpečnosti a spravodlivosti v Európskej únii, ktorý schválila Európska rada 5. novembra 2004.

⁽⁹⁾ KOM(2005) 490 v konečnom znení. Stanovisko EDPS uverejnené v Ú. v. EÚ [2006], C 116, s. 8.

⁽¹⁰⁾ V tomto stanovisku sa používa bežnejší termín „odtlačky prstov“ namiesto termínu „daktyloskopické údaje“, t. j. termínu, ktorý sa používa v podnete.

⁽¹¹⁾ Pozri odôvodnenie 17 podnetu.

⁽¹²⁾ Dohovor Rady Európy z 28. januára 1981 o ochrane jednotlivcov pri automatizovanom spracovaní osobných údajov.

⁽¹³⁾ Pozri aj časť VII tohto stanoviska.

10. Tretiu otázku možno charakterizovať ako otázku proporcionality. Je ťažké posúdiť, či sú ustanovenia podnetu na rozhodnutie Rady odôvodnené potrebou boja proti terorizmu a cezhraničnej trestnej činnosti. EDPS pripomína, že Prümská zmluva sa vytvorila ako „laboratórium“ na cezhraničnú výmenu informácií, najmä súborov s analýzou DNA a odtlačkov prstov. Tento podnet sa však predložil ešte predtým, ako by sa výmena v praxi začala uskutočňovať ⁽¹⁴⁾.
11. Štvrtá otázka sa týka využívania biometrických údajov. V podnete sa vyžaduje zhromažďovanie, uchovávanie a (obmedzená) výmena súborov s analýzou DNA a odtlačkov prstov. Využívanie týchto biometrických údajov v rámci vynucovania práva znamená osobitné riziká pre dotknuté osoby a vyžaduje si špeciálne záruky, ktoré zabezpečia ich práva.
12. Piata otázka vyplýva zo skutočnosti, že rozhodnutie Rady by sa malo opierať o vhodný všeobecný rámec ochrany údajov v treťom pilieri, ktorý ešte nebol na úrovni EÚ ustanovený. V tomto stanovisku zdokumentuje EDPS dôležitosť takéhoto všeobecného rámca ako nevyhnutnej podmienky pre výmenu osobných údajov orgánmi činnými v trestnom konaní na základe tohto podnetu.

III. Postup a právny základ

13. So zrejmych dôvodov sa Prümská zmluva často prirovnáva k Schengenskej dohode z roku 1985 alebo Schengenskému dohovoru z roku 1990. Zapájajú sa do nej viac menej tie isté krajiny, rozsah pôsobnosti je podobný a existuje jasné prepojenie so spoluprácou v rámci EÚ ⁽¹⁵⁾. Medzi Schengenom a Prümskou zmluvou však existuje zásadný rozdiel. Čoskoro bude existovať európsky právny rámec, ktorý Európskej únii umožní regulovať dotknuté záležitosti, pričom sa skutočne plánovalo, že sa tento rámec využije pri (hlavných) záležitostiach, ktorých sa Prümská zmluva týka. Konkrétne, v čase uzavretia Prümskej zmluvy pripravovala Komisia návrh rámcového rozhodnutia Rady ⁽¹⁶⁾.
14. Dotknuté členské štáty si však zvolili možnosť multilaterálnej zmluvy, ktorá im umožňuje vyhnúť sa trnutej ceste prijímania legislatívneho aktu v treťom pilieri jednomyselnou dohodou. Obišli aj hmotné a procesné požiadavky pre posilnenú spoluprácu, uvedené v článkoch 40, 40A, 43 a 43A Zmluvy o EÚ ⁽¹⁷⁾. Toto je o to dôležitejšie, že postup posilnenej spolupráce je povinný v prípade zapojenia najmenej ôsmich členských štátov. Prümskú zmluvu podpísalo sedem členských štátov, ktoré následne vyzvali ostatné členské štáty, aby sa pripojili. Dalo by sa tvrdiť, že Prümská zmluva z uvedených dôvodov porušuje právo Európskej únie. V rámci tretieho piliera, v ktorom má Komisia, rovnako ako Európsky súdny dvor a iné súdy, na zabezpečenie dodržiavania práva Európskej únie zo strany členských štátov obmedzené právomoci, je však takéto tvrdenie viac-menej teoretické.
15. V súčasnej situácii sa k podnetu pridalo 15 členských štátov s cieľom nahradiť Prümskú zmluvu rozhodnutím Rady. Aj keď nie je možnosť zmeny obsahu ustanovení formálne vylúčená a ani ju nie je možné formálne vylúčiť, je zrejme, že cieľom členských štátov, ktoré podnet predložili, je neumožniť nijaké podstatné zmeny. Tento cieľ vyplýva aj zo skutočnosti, že prvých sedem „prümských signatárov“ začalo Prümskú zmluvu vykonávať vo vnútroštátnom práve (alebo je v pokročilom štádiu prípravy jej vykonávania) a neželá si opäť meniť svoje vnútroštátne ustanovenia. Tento cieľ možno pozorovať aj na tom, ako nemecké predsedníctvo Rady postupuje. Napríklad, časový plán prijatia je veľmi krátky, pričom podnet nepreskúma pracovná skupina Rady, ale len Výbor článku 36 (koordinálny výbor zložený z vysokých úradníkov, zriadený na základe článku 36 ZEÚ).
16. V dôsledku toho sa ostatným členským štátom upiera možnosť vyjadriť sa k pravidlám. Môžu sa len rozhodnúť, či sa pridajú alebo nie. Keďže sa v treťom pilieri vyžaduje jednomyselnosť, ak sa jeden členský štát rozhodne so znením nesúlasiť, výsledkom bude, že iné členské štáty využijú postup posilnenej spolupráce.

⁽¹⁴⁾ S výnimkou skúseností z výmeny informácií medzi Nemeckom a Rakúskom uvedených v bode 33.

⁽¹⁵⁾ V čase Schengenu to bola spolupráca v rámci Európskeho hospodárskeho spoločenstva. Prümská zmluva sa často označuje aj ako Schengen III.

⁽¹⁶⁾ Návrh (uvedený v bode 3) Komisia prijala po prijatí Prümskej zmluvy.

⁽¹⁷⁾ V týchto článkoch sa okrem iného požaduje zapojenie Komisie a Európskeho parlamentu, pričom sa musí zaručiť, že posilnená spolupráca sa využije len ako posledná možnosť.

17. Táto skutočnosť má vplyv aj na demokratickú legitimitu podnetu, keďže stanovisko Európskeho parlamentu v zmysle článku 39 ZEÚ môže len ťažko mať nejaký dosah na výber ustanovení. Rovnako môže mať toto stanovisko len obmedzený účinok.
18. Podľa názoru EDPS je zvolený postup nešťastný. Bráni demokratickému a transparentnému legislatívnemu procesu, pretože nedodríava práva ustanovené v treťom pilieri, ktoré sú už aj tak veľmi zúžené. V tejto etape si EDPS uvedomuje, že tento postup sa už zvolil, a preto sa vo svojom stanovisku ďalej zameria hlavne na obsah podnetu.
19. A nakoniec EDPS konštatuje, že sa v podnete predpokladá vytvorenie nástroja vo forme rozhodnutia Rady a nie rámcového rozhodnutia Rady, hoci jeho cieľom je aproximácia práva a právnych predpisov členských štátov. Voľba tohto nástroja by mohla vyplývať z možnosti prijať vykonávacie opatrenia v prípade rozhodnutí Rady v zmysle článku 34 ods. 2 písm. c) kvalifikovanou väčšinou. Vykonávacími opatreniami sa zaoberá článok 34 podnetu.
20. EDPS odporúča vložiť do článku 34 podnetu na prijatie rozhodnutia Rady vetu v tomto znení: „Pred prijatím takýchto vykonávacích opatrení sa Rada radí s EDPS.“ Dôvod pre takýto pozmeňujúci a dopĺňujúci návrh je zrejмый. Vykonávacie opatrenia budú mať najčastejšie vplyv na spracúvanie osobných údajov. Okrem toho, ak takéto opatrenia nevyjdú z podnetu Komisie, nevzťahuje sa na ne článok 28 ods. 2 nariadenia (ES) č. 45/2001.
21. V tejto súvislosti by sa malo poznamenať, že sedem členských štátov, ktoré podpísali Prümскую zmluvu, uzavrelo 5. decembra 2006 aj vykonávaciu dohodu, ktorá obsahuje potrebné ustanovenia o administratívnom a technickom vykonávaní a uplatňovaní tejto zmluvy ⁽¹⁸⁾. Možno predpokladať, že táto vykonávacia dohoda bude tvoriť vzor pre vykonávacie opatrenia v zmysle článku 34 podnetu na prijatie rozhodnutia Rady. V tomto stanovisku budeme odkazovať na vykonávaciu dohodu do tej miery, pokiaľ to môže prispieť k lepšiemu porozumeniu samotného podnetu.

IV. Podnet a zásada dostupnosti

22. Zásadu dostupnosti možno chápať ako významný prostriedok vytvárania priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti bez vnútorných hraníc. Voľná výmena informácií medzi orgánmi činnými v trestnom konaní predstavuje dôležitý krok pri vyrovaní sa s územnými obmedzeniami pri boji proti trestnej činnosti spôsobenými vnútornými hranicami, ktoré ešte existujú v oblasti vyšetrovania.
23. Podľa Haagskeho programu táto zásada znamená, „že v celej Únii pracovník orgánu činného v trestnom konaní v jednom členskom štáte, ktorý potrebuje informácie s cieľom výkonu svojich právomocí, ju môže získať od iného členského štátu a že orgán činný v trestnom konaní v inom členskom štáte, ktorý disponuje touto informáciou, ju poskytne na uvedený účel (...)“. V programe sa ďalej zdôrazňuje, že „metódy výmeny informácií by mali v plnej miere využívať nové technológie a musia byť prispôbené na všetky typy informácií, ak je to vhodné pomocou recipročného prístupu alebo interoperability národných databáz alebo priameho (on-line) prístupu“.
24. V tejto súvislosti tento podnet predstavuje len malý krôčik. Jeho ambície smerujú nižšie, ako ambície návrhu Komisie na rámcové rozhodnutie Rady o výmene informácií na základe zásady dostupnosti. Podnet preto možno označiť ako krok k dostupnosti, ale zásada dostupnosti v prísnom zmysle slova sa ním neuplatňuje. Dopĺňajú sa ním iné opatrenia zamerané na uľahčenie výmeny informácií orgánov činných v trestnom konaní, ako je rámcové rozhodnutie Rady 2006/960/JAI z 18. decembra 2006 o zjednodušení výmeny informácií a spravodajských informácií medzi orgánmi členských štátov Európskej únie činnými v trestnom konaní ⁽¹⁹⁾, ktorým sa musí zabezpečiť, že informácie a spravodajské informácie sa poskytnú orgánom iných členských štátov činným v trestnom konaní na požiadanie.

⁽¹⁸⁾ Táto dohoda sa nachádza v dokumente Rady 5473/07 z 22. januára 2007.

Pozri: <http://www.statewatch.org/news/2007/jan/prum-implementing-agreement.pdf>.

⁽¹⁹⁾ Ú. v. EÚ L 386, s. 89. Toto rámcové rozhodnutie sa prijalo na základe podnetu Švédska.

25. Vo svojom stanovisku k návrhu Komisie EDPS argumentoval v prospech opatrnejšieho a postupného uplatňovania zásady dostupnosti. Pri takomto prístupe by mali byť druhy údajov, ktoré sa vymieňajú na základe zásady dostupnosti, obmedzené a mal by sa umožniť nepriamy prístup prostredníctvom indexových údajov⁽²⁰⁾. Postupný prístup umožňuje zainteresovaným stranám sledovať účinnosť výmeny informácií orgánov činných v trestnom konaní, ako aj následky na ochranu osobných údajov občanov.
26. Tieto závery platia aj v súčasnej situácii. EDPS víta, že tento podnet prijal tento opatrnejší postupný prístup uplatňovania zásady dostupnosti.
27. Ako príklad tohto prístupu možno uviesť články 5 a 10 podnetu. Týkajú sa poskytnutia ďalších osobných údajov (a iných informácií) po zistení zhody medzi profilmi DNA, resp. odtlačkami prstov. V oboch prípadoch sa postupuje podľa vnútroštátneho práva dožiadaného členského štátu vrátane predpisov o právnej pomoci. Právny účinok týchto dvoch článkov je obmedzený. Predstavujú kolíznú normu (ktorá má deklaratívnu povahu; nemení sa ním súčasný stav), ale nevykonáva sa nimi zásada dostupnosti⁽²¹⁾.

V. Potreba a primeranosť

28. Účinná výmena informácií orgánov činných v trestnom konaní predstavuje kľúčovú otázku policajnej a justičnej spolupráce. Pre rozvoj priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti bez vnútorných hraníc je zásadne dôležitá dostupnosť informácií cez štátne hranice. Na umožnenie takejto výmeny je potrebný vhodný právny rámec.
29. To, či potreba bojovať proti terorizmu a cezhraničnej trestnej činnosti opodstatňuje ustanovenia tohto podnetu alebo, inými slovami, či sú tieto ustanovenia potrebné a primerané, je druhá otázka.
30. Po prvé, na úrovni Európskej únie sa prijalo viacero opatrení s cieľom uľahčiť výmenu informácií orgánov činných v trestnom konaní. V niektorých prípadoch tieto opatrenia zahŕňajú zriadenie ústrednej organizácie, napr. Europolu alebo Eurojustu, alebo centralizovaného informačného systému, napríklad Schengenského informačného systému. Iné opatrenia riešia priamu výmenu informácií medzi členskými štátmi obdobne ako tento podnet. Len nedávno sa ako nástroj na zjednodušenie výmeny informácií orgánov činných v trestnom konaní prijalo rámcové rozhodnutie Rady 2006/960/JAI.
31. Vo všeobecnosti by sa mal nový právny nástroj policajnej a justičnej spolupráce prijať, len ak sa po posúdení už existujúcich legislatívnych opatrení dospeje k záveru, že tieto opatrenia nepostačujú. Odôvodnenia tohto podnetu nenaznačujú, že by sa úplné posúdenie existujúcich opatrení vykonalo. Uvádza sa v nich rámcové rozhodnutie Rady 2006/960/JAI a konštatuje sa, že by sa mali plne využívať nové technológie a mal by sa uľahčiť recipročný prístup do národných databáz. Rýchlo a efektívne by sa mali vymieňať presné informácie. To je všetko. Neuvádza sa v nich napríklad nijaký odkaz na výmenu informácií medzi členskými štátmi prostredníctvom Schengenského informačného systému, ktorý tvorí zásadný nástroj na takúto výmenu.
32. EDPS s poľutovaním konštatuje, že sa tento podnet vydal bez príslušného posúdenia platných opatrení na výmenu informácií orgánov činných v trestnom konaní, a vyzýva Radu, aby takéto posúdenie začlenila do procesu prijímania.
33. Po druhé, ako sa už uviedlo, Prümská zmluva sa vytvorila ako „laboratórium“ na cezhraničnú výmenu informácií, najmä DNA a odtlačkov prstov. Umožnila dotknutým členským štátom takúto výmenu vyskúšať. Ku dňu predloženia podnetu na prijatie rozhodnutia Rady sa okrem prvej výmeny medzi Nemeckom a Rakúskom⁽²²⁾ nijaké odskúšanie v praxi v širšom meradle neuskutočnilo.

⁽²⁰⁾ Stanovisko EDPS z 28. februára 2006, Ú. v. EÚ C 116, 17.5.2006, s. 8, bod 69.

⁽²¹⁾ EDPS vo všeobecnosti víta uplatnenie postupného prístupu (bod 26). Ako sa však poukazuje v bode 37, minimálna harmonizácia základných prvkov zhromažďovania a výmeny rôznych druhov údajov by bola v tomto konkrétnom prípade vhodnejšia.

⁽²²⁾ Výsledky automatizovaného porovnania profilov DNA medzi databázami DNA v Nemecku a Rakúsku sa predstavili na neformálnom zasadnutí ministrov SVV v Drážďanoch (14. – 16. januára 2007) a sú uverejnené na webovej stránke nemeckého predsedníctva (www.bmi.bund.de). Približne zahŕňajú mesiace november a december 2006. Výsledky z prvej výmeny poukazujú na impozantný počet 2000 zhôd za dva mesiace, z ktorých niektoré sa s určitou istotou týkajú závažnej trestnej činnosti.

34. EDPS nie je presvedčený, že prvé výsledky z takejto obmedzenej výmeny, ktorá sa uskutočnila len za dva mesiace a len medzi dvoma dotknutými členskými štátmi, bez ohľadu na to, aké zaujímavé sa tieto výsledky javia, sa môžu využiť ako dostatočná empirická báza pre uplatnenie systému vo všetkých členských štátoch.
35. Je veľký rozdiel, či sa vytvára systém na výmenu informácií medzi niekoľkými členskými štátmi, ktoré už majú skúsenosti s databázami DNA, alebo či sa vytvára systém pre celú EÚ vrátane členských štátov, ktoré nemajú vôbec nijaké skúsenosti. Systém v malom meradle umožňuje úzke kontakty medzi dotknutými členskými štátmi; tieto kontakty sa môžu využívať aj na monitorovanie rizík, pokiaľ ide o ochranu osobných údajov dotknutých osôb. A navyše sa nad systémom v malom meradle ľahšie vykonáva dozor. Z toho vyplýva, že aj keby Prümská zmluva ako taká bola potrebná a primeraná, to ešte samo osebe neznamená, že za taký by sa mal považovať aj tento podnet.
36. Po tretie, ako ukážeme neskôr v tomto stanovisku, existujú veľké rozdiely medzi vnútroštátnym právom členských štátov, pokiaľ ide o zhromažďovanie a používanie biometrických údajov na účely vynucovania práva. Rovnako nie je harmonizovaná ani vnútroštátna prax. V tejto súvislosti by sa malo upozorniť na to, že sa zatiaľ stále neprijal harmonizovaný právny rámec ochrany údajov v treťom pilieri.
37. Podnet nevedie k harmonizácii základných prvkov zhromažďovania a výmeny rôznych druhov údajov, ktorými sa zaoberá. Nie je napríklad presný, pokiaľ ide o účel ich zhromažďovania a výmeny. Uplatňujú sa ustanovenia o profiloch DNA na všetky trestné činy, alebo môže členský štát obmedziť ich uplatňovanie na závažnejšie trestné činy? Podnet nie je jednoznačný, ani čo sa týka osôb dotknutých zhromažďovaním a výmenou informácií. Obsahujú databázy len (biometrický) materiál podozrivých a/alebo odsúdených osôb alebo aj materiál iných dotknutých osôb, napríklad svedkov alebo iných osôb, ktoré sa náhodou nachádzali v blízkosti miesta činu? Podľa názoru EDPS by bolo vhodné tieto základné prvky harmonizovať, aby sa zaručil súlad so zásadami potrebnosti a proporcionality.
38. EDPS dospel k týmto záverom. Podľa všetkého je tento podnet pravdepodobne užitočným nástrojom policajnej spolupráce. Tento záver podporujú aj prvé skúsenosti s Prümskou zmluvou z Nemecka a Rakúska. Na druhej strane však nie je potrebnosť a primeranosť tohto podnetu jednoduché posúdiť. EDPS vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že tento podnet sa prijíma bez vhodného posúdenia vplyvu, ktoré by zohľadnilo zistenia, na ktoré sa poukázalo v tejto časti stanoviska. Vyzýva Radu, aby začlenila takéto posúdenie do procesu prijímania a aby v rámci neho preskúmala iné strategické alternatívy, ktoré by možno menej zasahovali do súkromia ⁽²³⁾.
39. EDPS taktiež navrhuje vložiť do kapitoly 7 (Vykonávacie a záverečné ustanovenia) doložku o preskúmaní. Tá by mohla mať takéto znenie: „Komisia najneskôr do troch rokov po nadobudnutí účinnosti rozhodnutia Rady predloží Európskemu parlamentu a Rade posúdenie jeho uplatňovania s cieľom určiť, či je potrebné zmeniť a doplniť jeho ustanovenia.“
40. Doložka o preskúmaní je veľmi užitočná najmä v súčasnej situácii, keďže nie je (zatiaľ) jednoznačne určená potreba a primeranosť podnetu a keďže sa ním zavádza systém výmeny informácií v rámci celej EÚ na základe obmedzených skúseností.

VI. Rôzne druhy údajov: profily DNA, odtlačky prstov a údaje o evidencii vozidiel

Všeobecné zistenia

41. V kapitole 2 nazvanej On-line prístup a ďalšie požiadavky sa rozlišujú tri druhy údajov: Profily DNA, odtlačky prstov a údaje o evidencii vozidiel. Toto delenie vedie k dvom všeobecným zisteniam.
42. V prvom rade je potrebné uviesť, že všetky údaje spracúvané v rámci tohto rozhodnutia Rady okrem údajov v zmysle článku 13 ⁽²⁴⁾ sú osobné údaje v zmysle smernice 95/46/ES ⁽²⁵⁾ a iných právnych nástrojov Spoločenstva. Podľa článku 2 uvedenej smernice osobné údaje znamenajú akúkoľvek informáciu, ktorá sa týka identifikovanej alebo identifikovateľnej fyzickej osoby; identifikovateľná osoba je

⁽²³⁾ Posúdenie z hľadiska vplyvu na súkromie.

⁽²⁴⁾ A možno aj neidentifikovaných profilov DNA uvedených v článku 2 ods. 2 podnetu.

⁽²⁵⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 95/46/EHS z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov, Ú. v. ES L 281, s. 31.

osoba, ktorú možno identifikovať, priamo alebo nepriamo, najmä pomocou overenia identifikačného čísla alebo jedného alebo viacerých faktorov špecifických pre jeho fyzickú, fyziologickú, duševnú, hospodársku, kultúrnu alebo sociálnu identitu. V návrhu rámcového rozhodnutia o ochrane osobných údajov spracúvaných v rámci policajnej a justičnej spolupráce v trestných veciach, ktorá keď bude prijatá, sa bude uplatňovať na výmenu informácií v zmysle tohto podnetu, sa používa tá istá definícia. EDPS s poľutovaním konštatuje, že sa v podnete nenachádza definícia osobných údajov, a navrhuje, aby sa z dôvodu právnej jednoznačnosti takáto definícia vložila do článku 24.

43. V každom prípade je na základe definície uvedenej v predchádzajúcom bode nepochybné, že aj databázy, ktoré obsahujú profily DNA a referenčné údaje zo súborov s analýzou DNA a systémov identifikácie odtlačkov prstov, sa úplne alebo prevažne považujú za súbory osobných údajov.
44. Po druhé, účel výmeny údajov je odlišný pri jednotlivých troch typoch údajov: profily DNA, odtlačky prstov a údaje o evidencii vozidiel. Pokiaľ ide o údaje o DNA, členské štáty vytvárajú a vedú vnútroštátne súbory s analýzou DNA na účely vyšetrovania trestných činov (článok 2 ods. 1), pri odtlačkoch prstov zabezpečujú dostupnosť referenčných údajov zo súborov pre vnútroštátne automatizované systémy identifikácie odtlačkov prstov vytvorených na predchádzanie trestným činom a ich vyšetrovanie (článok 8) a v prípade údajov o evidencii vozidiel výmena zahŕňa nielen predchádzanie a vyšetrovanie trestných činov, ale aj niektorých iných porušení zákona ako trestných činov, ako aj udržiavanie verejného poriadku a bezpečnosti (článok 12 ods. 1).
45. Rovnako výmena údajov o DNA a odtlačkov prstov a prístup k nim podlieha prísnejším zárukám ako výmena údajov o evidencii vozidiel a prístup k nim. Pri údajoch o DNA a odtlačkoch prstov sa prístup od počiatku obmedzuje na referenčné údaje, z ktorých nie je možné priamo identifikovať dotknutú osobu. Podnet formuluje zásadu oddelenia dvoch rozdielnych databáz, z ktorých jedna obsahuje biometrické údaje a druhá textové identifikačné údaje. Prístup do druhej databázy sa umožňuje len v prípade nájdania zhody v prvej databáze. Takéto oddelenie databáz neplatí v prípade údajov o evidencii vozidiel, kde sa poskytuje automatický a priamy prístup, a teda sa nevyžaduje dvojité databáza.
46. EDPS toto odstupňovanie podporuje a považuje ho za užitočný nástroj ochrany dotknutých osôb: čím sú údaje citlivejšie, tým by mali byť účely, na ktoré sa môžu použiť, a prístup k nim obmedzenejšie. V špecifickom prípade DNA, ktorá predstavuje potenciálne najcitlivejšie osobné údaje uvedené v podnete, sa údaje môžu vymieňať len na účely trestného stíhania a nie na účely preventívnej policajnej činnosti. Okrem toho sa profily môžu vytvárať len z nekódujúcej časti DNA.

Osobitné zistenia týkajúce sa údajov o DNA

47. Pokiaľ ide o údaje o DNA, môžeme sa odvolať už na skoršie stanoviská EDPS ⁽²⁶⁾. Je mimoriadne dôležité, aby sa údaje o DNA jednoznačne zadefinovali a aby sa urobil rozdiel medzi profilmi DNA a údajmi o DNA, ktoré môžu poskytnúť informácie o genetických vlastnostiach a/alebo zdravotnom stave osoby. Zohľadniť treba aj vedecký pokrok: to, čo sa v istom časovom okamihu považuje za nevinný profil DNA, môže v neskoršej etape odhaliť oveľa viac informácií, ako sa očakávalo alebo ako bolo potrebné.
48. V podnete sa obmedzuje dostupnosť len na profily DNA vytvorené z nekódujúcej časti DNA. V znení podnetu však chýbajú presné definície profilov DNA, ako aj postupy, ako na základe najnovšieho vedeckého vývoja bežné definície vytvoriť. V dohode, ktorou sa Prümická zmluva vykonáva ⁽²⁷⁾, sa nekódujúca časť DNA vymedzuje takto: chromozómové časti, ktoré sa geneticky neprejavujú, t. j. o ktorých nie je známe, že by niesli informáciu o konkrétnych dedičných znakoch. EDPS navrhuje, aby sa definícia o nekódujúcej časti vložila do samotného podnetu a aby sa ustanovil postup, ktorým sa zabezpečí, že v súčasnosti ani v budúcnosti sa z nekódujúcej časti nebude získavať viac informácií.

⁽²⁶⁾ Pozri napríklad body 59 – 60 stanoviska EDPS k zásade dostupnosti, citovaného v poznámke pod čiarou 9.

⁽²⁷⁾ Pozri poznámku pod čiarou č. 18.

49. Podnet vychádza z premisy, že hlavným nástrojom policajnej spolupráce je porovnávanie profilov DNA. Z tohto dôvodu musia na účely trestného súdництва všetky členské štáty vytvoriť databázy DNA. Vzhľadom na náklady na tieto databázy a riziká v súvislosti s ochranou údajov je potrebné vykonať predbežné posúdenie účinnosti tohto nástroja. Obmedzené skúsenosti z výmeny údajov o DNA medzi Nemeckom a Rakúskom nepostačujú.
50. EDPS berie v tejto súvislosti na vedomie, že podnetom sa všetky členské štáty zaväzujú vytvoriť vnútroštátne súbory s analýzami DNA. Je dôležité zdôrazniť, že niektoré členské štáty už vnútroštátne databázy DNA vytvorili, zatiaľ čo iné členské štáty majú v tejto oblasti menej skúseností alebo nemajú skúsenosti nijaké. Najvyspelejšia databáza v Európe (a na svete) je databáza DNA v Spojenom kráľovstve. Obsahuje viac ako 3 milióny položiek, čo znamená najväčšiu zbierku profilov DNA. Údaje v databáze sa týkajú osôb odsúdených za trestné činy, ako aj zatknutých osôb a osôb, ktoré poskytli vzorky dobrovoľne s cieľom vylúčiť podozrenie ⁽²⁸⁾. V ostatných krajinách je situácia iná. Napríklad v Nemecku sa uchovávali profily osôb odsúdených za spáchanie závažných trestných činov. Možno sa domnievať, že v Nemecku by zhromažďovanie údajov o DNA na širšie účely nebolo v súlade s judikatúrou ústavného súdu ⁽²⁹⁾.
51. EDPS s poľutovaním konštatuje, že podnet nešpecifikuje kategórie osôb, ktorých údaje sa budú v databázach DNA uchovávať. Špecifikáciu týchto osôb by sa nielen harmonizovali vnútroštátne ustanovenia v danej oblasti (čo by prispelo k účinnosti cezhraničnej spolupráce), ale v prípade, že by sa tieto kategórie osôb obmedzili, by sa podporila primeranosť zhromažďovania a výmeny týchto osobných údajov.
52. Súvisiacou otázkou, ktorá zostáva v kompetencii vnútroštátneho práva členských štátov, je lehota uchovávanie súborov s analýzou DNA. Vo vnútroštátnom práve by sa mohlo ustanoviť, že profily, ktoré sa v týchto súboroch vytvárajú, sa uchovávali počas celého života dotknutej osoby bez ohľadu na výsledok súdneho konania, ale tiež sa v ňom môže ustanoviť, že sa profily uchovávali, len ak bola osoba obvinená a odsúdená súdom, alebo sa môže ustanoviť, že sa potreba pretrvávajúceho uchovávanie pravidelne posudzuje ⁽³⁰⁾.
53. A nakoniec by chcel EDPS poukázať na článok 7 o odoberaní bunkového materiálu a poskytovaní profilov DNA. V prípade odtlačkov prstov sa podobné ustanovenie nepredpokladá. Týmto ustanovením sa členské štáty zaväzujú, že v súvislosti s prebiehajúcim vyšetrovaním alebo trestným konaním sa na požiadanie iného členského štátu odoberie a vykoná analýza bunkového materiálu fyzickej osoby a následne za istých podmienok sa poskytne profil DNA tomuto inému členskému štátu. Tento článok zachádza prídeľecko. Členský štát sa ním zaväzuje aktívne odobrať (a analyzovať) biometrický materiál fyzickej osoby pod podmienkou, že takéto odobratie a analýza by bola možná v žiadajúcom členskom štáte (podmienka v písmene b).
54. Nielenže ustanovenie zachádza prídeľecko, ale je aj nejasné. Na jednej strane neexistuje nijaké obmedzenie iba na závažnejší trestný čin, dokonca ani na osoby podozrivé zo spáchania trestného činu, na druhej strane musia byť splnené právne požiadavky dožiadaného členského štátu (podmienka v písmene c) bez toho, že by sa naznačilo, o aké podmienky môže ísť. Podľa názoru EDPS je potrebné tento článok vyjasniť, najlepšie upresnením jeho znenia. V každom prípade sa na základe zásady proporcionality vyžaduje obmedzenejší výklad tohto článku.

VII. Rámec pre ochranu údajov

55. V tejto časti stanoviska sa budeme zaoberať týmito otázkami ochrany údajov:

- Potreba všeobecného rámca ochrany údajov v treťom pilieri.
- Príklady odôvodňujúce potrebu tohto všeobecného rámca aj napriek ustanoveniam kapitoly 6 podnetu.
- Krátke preskúmanie samotnej kapitoly 6.

⁽²⁸⁾ Pozri podklady predložené komisárom Spojeného kráľovstva pre informácie osobitnému výboru Snemovne lordov o preskúmaní Prúmskej zmluvy podvýborom F Európskej únie (vnútorné záležitosti) – bod 10. Vylúčením podozrenia sa myslí vylúčenie osôb zo skupiny osôb podozrivých zo spáchania trestného činu.

⁽²⁹⁾ Pozri napríklad rozsudok vo veci BvR č. 1741/99 zo 14. decembra 2000, v ktorom sa použitie vzoriek DNA na menej závažné trestné činy považovalo porušujúce zásadu proporcionality.

⁽³⁰⁾ K tejto možnosti pozri článok 20 ods. 1 návrhu rozhodnutia Rady o Európskom policajnom úrade (Europol), (KOM (2006) 817 v konečnom znení) a stanovisko EDPS zo 16. februára 2007 (bod 26).

56. Na úvod EDPS konštatuje, že článok 1 podnetu, v ktorom sa uvádza cieľ a rozsah pôsobnosti, neobsahuje odkaz na kapitolu 6, aj keď sa v rozhodnutiach Rady nachádza kapitola o ochrane údajov. EDPS preto odporúča vložiť do znenia takýto odkaz.

Potreba všeobecného rámca

57. Ako sa už uviedlo pri iných príležitostiach ⁽³¹⁾, EDPS prikladá mimoriadny význam tomu, aby sa osobitné právne nástroje na uľahčenie výmeny informácií orgánov činných v trestnom konaní – akým je aj tento podnet na prijatie rozhodnutia Rady – neprijímali skôr, ako Rada neprijme rámec ochrany údajov, ktorým sa zabezpečí vhodná úroveň ochrany údajov v súlade so závermi EDPS uvedenými v jeho dvoch stanoviskách k návrhu Komisie na rámcové rozhodnutie Rady o ochrane údajov v treťom pilieri ⁽³²⁾.
58. Právny rámec ochrany údajov predstavuje *condicio sine qua non* pre výmenu osobných údajov medzi orgánmi činnými v trestnom konaní v zmysle článku 30 ods. 1 písm. b) Zmluvy o EÚ a viacerých strategických dokumentov EÚ. V praxi sa však právne predpisy umožňujúce výmenu informácií prijímajú predtým, ako sa zabezpečí vhodná úroveň ochrany údajov. Toto poradie by malo byť opačné.
59. Otočenie poradia týchto krokov je dôležité aj preto, lebo by sa mohlo stať, že by podrobnejšie pravidlá ochrany údajov v tomto podnete mohli byť v kolízii s budúcim jednotným rámcovým rozhodnutím o ochrane údajov v treťom pilieri, o ktorom sa stále ešte rokuje. Nie je ani efektívne začať vykonávať ustanovenia o ochrane údajov tohto podnetu, ktoré zahŕňajú aj prijatie predpisov ochrany údajov a administratívnych postupov, ako aj určenie príslušných orgánov, pred prijatím rámcového rozhodnutia o ochrane údajov, ktoré môže obsahovať iné požiadavky, čím by vyvstala potreba zmeniť práve prijaté vnútroštátne ustanovenia.
60. V článku 25 ods. 1 tohto podnetu sa momentálne odvoláva na Dohovor Rady Európy č. 108, jeho dodatkový protokol z 8. novembra 2001 a odporúčanie č. R (87) 15 o používaní osobných údajov v oblasti polície. Týmito nástrojmi prijatými Radou Európy by sa mala zabezpečiť minimálna úroveň ochrany osobných údajov. Ako však už EDPS skonštatoval ⁽³³⁾, tento dohovor, ktorým sú viazané všetky členské štáty, nie je dostatočne presný, ako sa už ukázalo v čase prijímania smernice 95/46/ES. Odporúčanie nie je svojou povahou záväzné.

Príklady odôvodňujúce potrebu všeobecného rámca aj napriek kapitole 6

61. Po prvé, cieľom ustanovení kapitoly 6 podnetu je stavať na všeobecnom rámci ochrany údajov (pozri článok 25 podnetu). Tieto ustanovenia sa musia chápať ako osobitný predpis (*lex specialis*) uplatniteľný na údaje poskytnuté v zmysle tohto rozhodnutia Rady. Súčasný všeobecný rámec, ktorý tvorí Dohovor Rady Európy č. 108 a súvisiace dokumenty, je bohužiaľ nepostačujúci. Samotný podnet však poskytuje príklad, že vhodný všeobecný rámec ustanovený rámcovým rozhodnutím Rady je potrebný. To však nie je jediný príklad potreby takéhoto rámca.
62. Po druhé, podnet sa zaoberá len časťou spracovania osobných údajov na účely vynucovania práva a výmeny týchto údajov medzi členskými štátmi. Kapitola 6 podnetu sa, ako vyplýva z jej povahy, obmedzuje na spracovanie súvisiace s výmenou informácií, ktorá sa v podnete predpokladá. Ostatná výmena iných policajných a justičných informácií v rámci rozsahu pôsobnosti tohto podnetu, konkrétne informácií, ktoré nesúvisia s profilmi DNA, odtlačkami prstov a údajmi o evidencii vozidiel, sa vylúčila. Ďalším príkladom len čiastočnej účinnosti kapitoly 6 podnetu je prístup k údajom zhromaždeným súkromnými spoločnosťami na účely vynucovania práva, keďže cieľom podnetu je výmena informácií medzi orgánmi zodpovednými za predchádzanie trestným činom a ich vyšetrovanie (článok 1 podnetu).

⁽³¹⁾ Najnovšie pozri stanovisko EDPS zo 16. februára 2007 k návrhu rozhodnutia Rady o Európskom policajnom úrade (EUROPOL).

⁽³²⁾ Stanoviská EDPS z 19. decembra 2005 (Ú. v. EÚ C 47, 2006, s. 27) a z 29. novembra 2006 uverejnené na webovej stránke EDPS.

⁽³³⁾ Pozri napríklad bod 4 (prvého) stanoviska k návrhu Komisie na rámcové nariadenie Rady o ochrane údajov v treťom pilieri.

63. Po tretie, znenie podnetu je nejasné a chýba mu právna jednoznačnosť, pokiaľ ide o oblasť uplatňovania ustanovení kapitoly 6. Na základe článku 24 ods. 2 podnetu sa tieto ustanovenia uplatňujú na údaje, ktoré sa poskytli v zmysle tohto rozhodnutia Rady. Podľa názoru EDPS toto znenie zaručuje zahrnutie priameho prístupu k profilom DNA, odtlačkom prstov a údajom o evidencii vozidiel, ako aj špecifickej situácie v zmysle článku 7 podnetu ⁽³⁴⁾. Okrem toho je bezpochyby zahrnuté aj poskytnutie osobných údajov v zmysle článku 14 (významné udalosti) a článku 16 (predchádzanie teroristickým útokom).
64. Nie je však jasné, či sa kapitola 6 uplatňuje len na výmenu osobných údajov medzi členskými štátmi alebo aj na zhromažďovanie a spracúvanie materiálu DNA a odtlačkov prstov v členských štátoch v zmysle článku 2 a 8 podnetu. Inými slovami, uplatňuje sa kapitola 6 na osobné údaje, ktoré sa zhromaždili v zmysle rozhodnutia Rady, ale (zatiaľ) sa neposkytli orgánom v iných členských štátoch? Navyše je nejasné, či je zahrnuté aj poskytnutie ďalších osobných údajov v prípade zistenia zhody medzi profilmi DNA alebo medzi odtlačkami prstov, keďže v odôvodnení (11) sa naznačuje, že poskytnutie ďalších informácií (prostredníctvom postupov vzájomnej pomoci) patrí do rozsahu pôsobnosti tohto rozhodnutia Rady, zatiaľ čo v článkoch 5 a 11 sa zdôrazňuje, že poskytnutie takýchto informácií upravuje vnútroštátne právo. A nakoniec je potrebné poznamenať, že článkom 24 ods. 2 sa ustanovuje výnimka, čo sa týka uplatniteľnosti kapitoly 6. Ustanovenia sa uplatňujú, „pokiaľ sa v predchádzajúcich kapitolách neustanovuje inak“. Podľa názoru EDPS nemá toto ustanovenie nijaký väčší význam (EDPS nenašiel v predchádzajúcich kapitolách nijaké odporujúce ustanovenia), môže však zvýšiť nejednoznačnosť znenia, pokiaľ ide o uplatniteľnosť kapitoly 6.
65. EDPS odporúča, aby sa v článku 24 ods. 2 ustanovilo, že kapitola 6 sa uplatňuje na zhromažďovanie a spracúvanie materiálu DNA a odtlačkov prstov v členskom štáte a že to zahŕňa aj poskytovanie ďalších osobných údajov v rámci rozsahu pôsobnosti tohto rozhodnutia. Okrem toho by sa malo ustanovenie „pokiaľ sa v predchádzajúcich kapitolách neustanovuje inak“ vypustiť. Týmto vyjasnením znenia by sa zabezpečilo, že ustanovenia kapitoly 6 nadobudnú závažnosť, čo sa týka následkov.
66. Po štvrté, povaha samotných ustanovení o ochrane údajov v kapitole 6, ktoré vychádzajú z tradičnej predstavy vzájomnej právnej pomoci v trestných veciach, predstavuje príklad, že je všeobecný rámec potrebný. Výmena informácií predpokladá minimálnu harmonizáciu základných pravidiel ochrany údajov alebo aspoň vzájomné uznávanie vnútroštátneho práva, aby sa zabránilo tomu, že rozdiely medzi právom členských štátov budú narušovať účinnú spoluprácu.
67. Aj keď sa podnetom harmonizujú niektoré dôležité veci v oblasti legislatívy ochrany údajov, pri iných dôležitých veciach sa ustanoveniami o ochrane údajov v kapitole 6 neharmonizuje vnútroštátne právo, ani sa v nich nevyžaduje vzájomné uznávanie. Naopak, vychádzajú zo súčasnej uplatniteľnosti dvoch (alebo viacerých) právnych systémov: poskytovanie údajov je často povolené, len ak je to v súlade s právom poskytovajúceho aj prijímajúceho členského štátu. Inými slovami, pri týchto záležitostiach sa podnetom neprispieva k priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti bez vnútorných hraníc, ale sa ním podporuje tradičný systém vzájomnej právnej pomoci v trestných veciach založený na národnej zvrchovanosti ⁽³⁵⁾.
68. Podľa EDPS tento charakter kapitoly 6 neľahčuje výmenu osobných údajov, ale vzhľadom na to, že cieľom podnetu je zabezpečiť uplatniteľnosť Prümskej zmluvy na všetkých 27 členských štátoch a keďže sa neprijal všeobecný spoločný rámec ochrany údajov, zvyšuje sa ním komplikovanosť. Napríklad, článkom 26 ods. 1 sa umožňuje spracovanie na iné účely, len ak to umožňuje vnútroštátne právo poskytovajúceho aj prijímajúceho členského štátu. Iným príkladom je odsek 3 článku 28, v ktorom sa ustanovuje, že osobné údaje, ktoré nemali byť poskytnuté (alebo prijaté) sa zmazávajú. Ale ako môže prijímajúci členský štát vedieť, že tieto údaje neboli v zmysle práva poskytovajúceho členského štátu poskytnuté v súlade so zákonom? V prípade, že sa tieto záležitosti ocitnú pred vnútroštátnymi súdmi, môže to viesť k ťažkým otázkam.

⁽³⁴⁾ Pozri bod 53 tohto stanoviska.

⁽³⁵⁾ Pozri aj odôvodnenie (11) podnetu, v ktorom sa ustanovuje, že členské štáty požadujú „ďalšie informácie postupmi vzájomnej pomoci“.

69. Po piate, spoločný rámec ochrany údajov je o to dôležitejší, že medzi právnymi poriadkami členských štátov existujú veľké rozdiely, a to v oblasti trestného práva hmotného, ako aj v oblasti trestného súdneho konania. Okrem následkov na spoluprácu medzi orgánmi členských štátov majú tieto rozdiely priamy vplyv na dotknuté osoby, keď sa údaje, ktoré sa ich týkajú, vymieňajú medzi orgánmi dvoch alebo viacerých členských štátov. Napríklad, prostriedky, ktoré majú účinne k dispozícii na dosiahnutie nápravy, nemusia byť vo všetkých štátoch rovnaké.
70. Záverom môžeme konštatovať, že sa podnetom, ktorý na tento účel obsahuje kapitolu o ochrane osobných údajov, harmonizujú niektoré prvky výmeny údajov medzi príslušnými orgánmi, ale zďaleka sa ním neharmonizujú všetky záruky v tejto oblasti. Ustanovenia nie sú komplexné (ako by mali byť vo všeobecnom rámci, ktorý by predstavoval *lex generalis*) ani úplné (pretože chýbajú dôležité prvky, ako sa ukáže v bode 75).
71. Je zjavné, že mimo rozsahu pôsobnosti podnetu je potrebný všeobecný spoločný rámec pre ochranu údajov. Občan má právo mať možnosť spoľahnúť sa na minimálnu harmonizovanú úroveň ochrany údajov bez ohľadu na to, kde v Európskej únii sa na účely vynucovania práva spracúvajú jeho údaje.
72. Všeobecný rámec je potrebný aj v rámci rozsahu pôsobnosti podnetu. Podnet sa okrem iného týka zhromažďovania, spracúvania a výmeny potenciálne citlivých biometrických údajov, ako napr. materiálu DNA. Okrem toho sa okruh dotknutých osôb, ktoré môžu byť do systému zahrnuté, neobmedzuje na osoby podozrivé zo spáchania konkrétnych trestných činov (alebo osoby odsúdené za spáchanie týchto činov). Za týchto okolností by mal mať občan o to väčšiu možnosť spoľahnúť sa na jednoznačný a vhodný systém ochrany údajov.
73. V tejto súvislosti je nutné zopakovať, že rozsah pôsobnosti podnetu a kapitoly 6 nie je jednoznačne vymedzený. Preto je ešte dôležitejšie, aby existovala právna istota, že sú osobné údaje dobre chránené bez ohľadu na to, či patria do jeho rozsahu pôsobnosti, a za akých podmienok, alebo nie. Z týchto istých dôvodov by sa mal zaručiť súlad medzi predpismi uplatniteľnými v rámci a mimo rámca rozsahu pôsobnosti tohto podnetu.

Ustanovenia kapitoly 6

74. Ustanovenia o ochrane údajov v kapitole 6 tohto podnetu sa uplatňujú na údaje, ktoré sa poskytujú alebo sa poskytli v zmysle tohto rozhodnutia. Týkajú sa viacerých dôležitých otázok a boli starostlivo naformulované ako osobitné ustanovenia dopĺňajúce všeobecný rámec ochrany údajov. EDPS dospel k záveru, že vo všeobecnosti poskytujú v zásade vhodnú ochranu.
75. EDPS však okrem toho, čo už sa povedalo o povahe ustanovení kapitoly 6, zistil v súvislosti s týmito ustanoveniami niekoľko nedostatkov ⁽³⁶⁾:
- Článok 30 o protokolovaní sa uplatňuje len na výmenu osobných údajov a nie na prístup k týmto údajom na účely vynucovania práva. Bolo by lepšie, keby sa článok navrhol tak, aby sa v ňom stanovovala podmienka, že sa musia zaprotokolovať všetky činnosti s uvedenými údajmi.
  - V článku 31 sa právo dotknutej osoby na informácie obmedzuje na právo byť informovaný na požiadanie. Táto požiadavka je v protiklade so základným prvkom ochrany údajov, konkrétne s tým, že prevádzkovateľ poskytuje dotknutej osobe, od ktorej sa údaje, ktoré sa týkajú nej samotnej, získavajú, základné informácie o tomto zhromažďovaní údajov bez toho, aby o to táto dotknutá osoba žiadala ⁽³⁷⁾. Dotknutá osoba nebude v mnohých prípadoch určite o zhromažďovaní údajov vedieť. Výkon práva na informácie môže samozrejme podliehať výnimkám, podmienkam alebo obmedzeniam, napríklad z dôvodu prebiehajúceho vyšetrovania trestného činu, to však nesmie viesť k tomu, aby toto právo stratilo hmotnú podstatu tým, že sa bude ako všeobecné pravidlo od dotknutej osoby vyžadovať, aby podala žiadosť ⁽³⁸⁾.

⁽³⁶⁾ Tento bod neobsahuje konečný zoznam nedostatkov; uvádzajú sa v ňom len tie najdôležitejšie z hľadiska ochrany údajov.

⁽³⁷⁾ Pozri napríklad článok 10 smernice 95/46/ES (odkaz v poznámke 25).

⁽³⁸⁾ EDPS konštatuje, že článok 31 sa odvoláva na smernicu 95/46/ES, zatiaľ čo v nástroji týkajúcom sa tretieho piliera by bol logickejší odkaz na právny nástroj uplatniteľný v tejto oblasti, a to je v tomto prípade protokol Rady Európy k Dohovoru č. 108.

- V kapitole 6 sa nepredpokladá rozdelenie údajov týkajúcich sa rôznych kategórií osôb (obete, podozriví, iné osoby, ktorých údaje sa nachádzajú v databáze). Takéto rozdelenie medzi kategóriami osôb podľa stupňa ich zaangažovanosti v trestnom činne bolo obsiahnuté v návrhu Komisie na rámcové rozhodnutie Rady o ochrane údajov v treťom pilieri, pričom v kontexte tohto podnetu je dokonca ešte dôležitejšie, pretože sa ním umožňuje spracovanie osobných údajov (v niektorých prípadoch citlivých), ktoré sa týkajú osôb, ktoré nie sú priamo na trestnom čine účastné.
  - Jedna pripomienka, ktorú sme už vzniesli: chýba vymedzenie pojmu osobné údaje ⁽³⁹⁾.
76. EDPS odporúča Rade, aby tieto nedostatky vyriešila, a to buď zmenou a doplnením podnetu a/alebo vložení týchto prvkov do rámcového rozhodnutia Rady o ochrane údajov v treťom pilieri. Z pohľadu EDPS nevedie prvá uvedená možnosť nevyhnutne k úprave samotného systému výmeny informácií a neodporuje zámeru 15 členských štátov, ktoré tento podnet predložili, nemeniť zásadné časti Prámskej zmluvy.

VIII. Závbery

77. V stanovisku sa zohľadňuje výnimočný charakter podnetu, a to konkrétne skutočnosť, že sa nepredpokladá, že by sa menili a doplňali jeho podstatné prvky. Zmeny a doplnenia, ktoré EDPS navrhuje, slúžia najmä na zlepšenie znenia bez toho, aby sa upravoval samotný systém výmeny informácií.
78. EDPS víta, že tento podnet prijal opatrnejší postupný prístup uplatňovania zásady dostupnosti. Vyjadruje však poľutovanie nad tým, že sa ním neharmonizujú základné prvky zhromažďovania a výmeny rôznych druhov údajov s cieľom okrem iného zabezpečiť súlad so zásadou nevyhnutnosti a zásadou proporcionality.
79. EDPS vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že sa tento podnet predkladá bez príslušného posúdenia vplyvu, a vyzýva Radu, aby začlenila takéto posúdenie do procesu prijímania a aby v rámci neho preskúmala iné strategické alternatívy, ktoré budú pôsobiť na súkromie možno menej rušivo.
80. EDPS podporuje prístup podnetu založený na rôznych druhoch osobných údajov: čím sú údaje citlivejšie, tým sú účely, na ktoré sa môžu použiť, a prístup k nim obmedzenejšie.
81. EDPS s poľutovaním konštatuje, že podnet nešpecifikuje kategórie osôb, ktorých údaje sa budú vkladať do databáz DNA a že sa v ňom nestanovuje lehota uchovávanía týchto údajov.
82. Rozhodnutie Rady by sa nemalo prijať predtým, ako Rada neprijme rámcové rozhodnutie o ochrane údajov spracúvaných v treťom pilieri v rámci policajnej a justičnej spolupráce v trestných veciach, ktorým by sa zabezpečila vhodná úroveň ochrany.
83. Ustanovenia v kapitole 6 o ochrane údajov neuláhčujú výmenu osobných údajov, ale zväčšujú komplikovanosť tejto výmeny, keďže stavajú na tradičnej predstave vzájomnej právnej pomoci v trestných veciach.
84. EDPS odporúča vykonať v znení podnetu tieto zmeny a doplnenia:
- vložiť do článku 1 odkaz na kapitolu 6 o ochrane údajov,
  - vložiť definíciu nekódujúcej časti DNA, ako aj ustanoviť postup, ktorým sa zabezpečí, že v súčasnosti ani v budúcnosti sa z nekódujúcej časti nebude získavať viac informácií,
  - upresniť znenie článku 7 s ohľadom na to, že zásada proporcionality si vyžaduje obmedzenejší výklad tohto článku,

⁽³⁹⁾ Pozri poznámku pod čiarou č. 42.

- vložiť do článku 24 vymedzenie pojmu osobné údaje,
  - ustanoviť v článku 24 ods. 2, že kapitola 6 sa uplatňuje na zhromažďovanie a spracúvanie materiálu DNA a odtlačkov prstov v členskom štáte a že to zahŕňa aj poskytovanie ďalších osobných údajov v rámci rozsahu pôsobnosti tohto rozhodnutia,
  - vypustiť ustanovenie článku 24 ods. 2, ktoré znie „pokiaľ sa v predchádzajúcich kapitolách neustanovuje inak“,
  - upraviť článok 30 o protokolovaní tak, aby sa v ňom stanovovala podmienka, že sa musia zaprotokolovať všetky činnosti s uvedenými údajmi,
  - upraviť článok 31 tak, aby sa ním zaručovalo právo dotknutej osoby na informácie bez nutnosti o ne požiadať,
  - vložiť do kapitoly 6 oddelenie údajov týkajúcich sa rôznych kategórií osôb (obete, podozriví, iné osoby, ktorých údaje sa nachádzajú v databáze),
  - vložiť do článku 34 podnetu na prijatie rozhodnutia Rady vetu v tomto znení: „Pred prijatím takýchto vykonávacích opatrení sa Rada radí s EDPS“,
  - vložiť doložku o preskúmaní do kapitoly 7 podnetu.
85. Vo všeobecnosti EDPS odporúča Rade, aby tieto nedostatky podnetu vyriešila, a to buď zmenou a doplnením znenia podnetu a/alebo vložením týchto prvkov do rámcového rozhodnutia Rady o ochrane údajov v treťom pilieri. Z pohľadu EDPS nevedie prvá uvedená možnosť (týkajúca sa prvkov uvedených v predchádzajúcom bode) nevyhnutne k úprave samotného systému výmeny informácií a neodporuje zámeru 15 členských štátov, ktoré tento podnet predložili, nemeniť zásadné časti Prümskej zmluvy.
86. A nakoniec, v preambule rozhodnutia Rady by sa mal uviesť odkaz na toto stanovisko.

V Bruseli 4. apríla 2007

Peter HUSTINX
*Európsky dozorný úradník pre ochranu
údajov*
